

Ons pedagogisch handelen buitenschoolse opvang De Draak

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2022

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door het team Pedagogiek & Kwaliteit. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Iris Wennekes.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit en draagt bij aan de verdere professionalisering en ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Hiermee vergroten onze medewerkers hun vaardigheden om hoogwaardige kwaliteit te leveren op de werkvloer zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij hun dagelijkse werkzaamheden en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch inhoudelijk vlak. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Jaarlijks voert de pedagogisch coach een pedagogische meting uit. Met de uitkomsten stellen wij jaarlijks een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

We richten ons in 2022 op de implementatie van de aangepaste pedagogische ondersteuningsstructuur en het vernieuwde pedagogisch werkproces.

In ons lokale ontwikkelplan, onderdeel van het KION jaarwerkplan 2022, staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 9 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- We begroeten ieder kind op school, zeggen dat het fijn is dat hij/zij er is en vragen waar mogelijk ook al hoe hun dag was. Wanneer de kinderen opgehaald worden, komen ze eerst bij ons langs om afscheid te nemen.
- We zijn er op attent dat we alle kinderen zien en horen. Op De Draak vinden regelmatig kind besprekingen plaats.
- Op het terrein rondom de bso spelen ook kinderen uit de buurt. Samen spelen is goed, maar zolang het gaat. We waken ervoor dat de kinderen van de bso zich veilig en op hun gemak voelen en dat dit niet wordt verstoord door kinderen van buitenaf die op het plein komen spelen.
- We geven veel positieve aandacht en waardering. We benoemen dat het kind iets goed doet of bepaalde dingen goed kan. De kinderen van De Draak spelen veel samen. We hebben echter een gevarieerde groep in leeftijden, omdat we één basisgroep hebben. We zien dat er oudere kinderen zijn, die tijdens een spel extra de tijd nemen om een jonger kind te helpen of ze stimuleren in het verbeteren van hun spel. Dit zien wij en wij geven dan complimenten over de manier van omgang.
- We hebben complimenten bord. Hiermee stimuleren wij positief gedrag. Wij delen zonnetjes, bloemetjes en duimpjes uit, maar we stimuleren ook de kinderen om elkaar te belonen, bijvoorbeeld een bloemetje wanneer ze geholpen worden door een ander kind in de groep.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Op moeilijke momenten zijn we vlak bij de kinderen. We nemen hier de tijd voor. Een jong kind knuffelen we bijvoorbeeld wanneer het verdriet heeft. Als we zien dat een wat ouder kind iets dwarszit, kunnen we deze even apart nemen. We vragen waar het kind behoefte aan heeft: wel of niet praten. Alleen zijn of juist niet, et cetera.
- We stimuleren kinderen om hun eigen mening te geven.
- We proberen op de behoeften en interesse van kinderen in te gaan. We kijken naar wat er op dat moment leeft en we proberen daarop in te gaan bij ons aanbod aan activiteiten. Kinderen mogen zelf activiteiten opschrijven om later een keer met de groep uit te voeren.
- We hebben zelf hoeken gecreëerd, maar we vragen ook aan de kinderen waarmee ze willen spelen, mocht het zijn dat er hierdoor nog een extra hoek gecreëerd moet worden, dan kan dat.
- Zijn de kinderen druk, dan blijven we aan het begin van de middag niet te lang aan tafel zitten en gaan we lekker naar buiten of bij slecht weer naar de gymzaal, zodat de kinderen hun energie kwijt kunnen.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Het komt regelmatig voor dat één van de kinderen een activiteit bedenkt. Dit kind legt dan aan de kinderen uit hoe de activiteit in zijn werking gaat, eventueel ondersteunt door de pedagogisch medewerker.
- Eén van de kinderen bedenkt vaak zelf een spel om met een grotere groep buiten te spelen. We stimuleren de kinderen dan om het spel en de spelregels uit te leggen aan de andere kinderen, en verduidelijken waar nodig zelf.
- Er zijn al een aantal hoeken gecreëerd, maar het staat de kinderen helemaal vrij om deze vervolgens zelf opnieuw in te richten. Zo gaan ze vaak in de weer met doeken en lappen en maken dan een geheel eigen hut binnen de groepsruimte. Of de speelkussens gaan mee naar de gymzaal om verstopplaatsen te creëren.
- De kinderen helpen waar mogelijk bij de eet- en drink momenten. Daarbij gaan we uit van de behoefte van de kinderen. Willen ze meehelpen met het fruit klaarleggen, dan kan dat, zoals het klaarleggen van de druiven door een jong kind en het snijden van de komkommer door een ouder kind. Ook het inschenken van het drinken wordt door de kinderen zelf gedaan.
- We gaan regelmatig met de kinderen in gesprek over wat voor activiteiten we zouden kunnen organiseren. Bij zelf bedachte activiteiten maken we samen een lijstje met benodigheden. De kinderen leggen deze vervolgens, mits ze dit zelf ook willen, uit aan de groep.
- Kinderen dragen zelf zorg voor het klaarzetten van activiteiten en het opruimen daarvan. We stimuleren kinderen om elkaar te helpen bij de uitvoering hiervan en aan elkaar kenbaar te maken wat ze nodig hebben. Dit bevordert niet alleen de autonomie maar ook de samenwerking.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Door middel van gesprekken bedenken we samen met de kinderen wat de aangeboden activiteiten worden. We stimuleren de kinderen om daarbij te denken aan verschillende activiteiten, zoals koken, sport en spel, creatief, maar ook natuurbeleving of drama.
- Het is heel leuk om samen verhalen te vertellen of grapjes te maken, kinderen genieten.
- Plezier hebben en maken, dat staat bij ons hoog in het vaandel. Er hoeft niets. Het is fijn voor de kinderen om te weten dat ze zelf invulling mogen geven aan de middag.
- We vinden het leuk om samen met de kinderen proefjes uit te proberen. Daarbij gaat het meer om het proces, dan of iets ook daadwerkelijk lukt.
- We laten de kinderen vrij in hun creatieve proces, niet alles moet zoals wij het bedacht hebben.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We starten iedere middag met het oplezen van de namen, een eerste controle moment om te zien of alle kinderen aanwezig zijn, dat is nog op school. Alle kinderen komen ook even gedag zeggen wanneer ze weer naar huis gaan.
- We hebben de regel dat kinderen na 16.45 op de spelcomputer mogen, ieder kind mag 15 minuten spelen. We hebben afgesproken dat de spelcomputer ook wel eens uit blijft. Bijvoorbeeld op dagen waarop het goed weer is, of wanneer we een leuke sport activiteit hebben.
- De kinderen mogen zelf materiaal pakken, wanneer ze ergens anders mee willen spelen, de vorige activiteit wordt echter wel eerst opgeruimd.
- We vragen de kinderen regelmatig zelf naar de regels. Welke regels hebben we allemaal? Waarom hebben we een bepaalde regel? Zo worden ze zelf weer aan de regel herinnerd en leren de kinderen zelf ook waarom er bepaalde regels zijn.
- We hebben samen met de kinderen afspraken bord gemaakt. De kinderen hebben zelf de afspraken geformuleerd en vormgegeven op het bord.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We stimuleren kinderen om naar elkaar te luisteren. Bijvoorbeeld waardoor er door miscommunicatie/interpretatie wrijving ontstaat. We roepen de kinderen dan bij ons en laten ze met elkaar in gesprek gaan zodat ze zichzelf ook in de situatie van de ander kunnen verplaatsen.
- We stimuleren dat kinderen elkaar helpen. Heeft één van de pedagogisch medewerkers aan één kind voorgedaan hoe een bloem geknutseld kan worden, dan stimuleren we dit kind om deze informatie weer over te dragen aan een ander kind. Of zie je dat wij even bezig zijn en daardoor de veters van een schoen niet kunnen strikken, dan zijn er oudere kinderen die uit zichzelf deze taak overnemen. Dit gedrag complimenteren we dan ook.
- We hebben een basisgroep met verschillende leeftijden, toch spelen de kinderen regelmatig samen. Ze spelen bijvoorbeeld allemaal mee met hetzelfde buitenspel. We stimuleren de oudere kinderen om het spel begrijpelijk te maken voor de jongere kinderen. Zo leggen ze zelf het spel uit of laten zien wat de bedoeling is.
- We stimuleren kinderen om met elkaar te communiceren en te overleggen om efficiënter samen te kunnen werken.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We leren de kinderen om met respect om te gaan met de natuur. We hebben een zandbak, dus we graven niet rondom de bomen. Kinderen maken 'taarten' in de zandbak en stallen deze uit. Andere kinderen die er ook spelen of langs komen maken niet zo maar kapot wat een ander gemaakt heeft.
- We respecteren elkaar en we hebben er begrip voor dat ieder individu zijn eigen pluspunten heeft. We stimuleren om de kinderen te laten inzien, wat ze wel goed kunnen en niet alleen te focussen op wat zijzelf of een ander niet goed kunnen. We laten vooral ook de oudere kinderen inzien dat ze zelf ook jonger geweest zijn en dat ze ook dingen hebben moeten leren.
- We stimuleren de kinderen om jassen en tassen, maar ook tekeningen en ander meegebracht materiaal niet rond te laten slingeren. De hal is voor gemeenschappelijk gebruik en die houden we netjes.
- We stimuleren kinderen om positieve feedback aan elkaar te geven en aan te spreken op het gedrag van een ander.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Wij vinden het belangrijk om dagelijks een moment van overdracht te hebben met de ouders. We hebben afgesproken met de kinderen, dat ze voordat ze naar huis gaan altijd even gedag komen zeggen. Dit is ook een kans om met de ouders in contact te komen. Zo zien we ook de ouders, die normaal gesproken niet uit zichzelf naar je toekomen.
- We proberen de kinderen te stimuleren om bij binnenkomst van de ouder iets te vertellen over zijn of haar middag. Op deze manier komen we ook in gesprek met de ouders.
- We proberen een open contact te houden met ouders. Signaleren wij bij een kind gedrag waar we ons zorgen over maken gaan we zo snel mogelijk in contact met ouders. We bespreken de situatie en spreken af om in gesprek te blijven waar nodig.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Vooral de jongere kinderen zijn nog aan het ontdekken wat hun mogelijkheden zijn. Tijdens het spelen proberen ze iedere dag weer nieuwe dingen uit. Zoals een parcours afleggen met al dan niet gewenst resultaat. Hierbij hoort vallen en opstaan. Na het vallen stimuleren we kinderen meteen om weer door te gaan of om eens te kijken hoe een ander kind het doet. Door zelf uit te blijven proberen ontdekken ze hun eigen mogelijkheden. Leren door vallen en opstaan is dan ook helemaal niet erg.
- Ook bij activiteiten waar techniek bij komt kijken, sluiten we geen kinderen uit. Wanneer we iets moeten zagen bijvoorbeeld, is het niet de bedoeling dat alleen oudere kinderen aan deze activiteit deelnemen. Jongere kinderen kunnen dit net zo goed en moeten dit ook leren, wij zorgen dan dat dit onder meer begeleiding gepaard gaat.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Hoewel dit voor de bso leeftijd niet wettelijk verplicht is, hebben we ervoor gekozen hier toch bij alle bso teams invulling aan te geven.

In onze bso realiseren we dit op de volgende manier:

- We werken zoveel mogelijk met twee pedagogisch medewerkers in de groep.
- We proberen de groepsruimte open te houden, dat wil zeggen deuren naar de gang en gymzaal open. In het geval van buiten spelen is er altijd zicht op de buitenspeelplaats en daarmee op elkaar. Zo kunnen we te allen tijde meeluisteren met elkaar.
- We proberen regelmatig bij elkaar naar binnen te lopen en te kijken of alles goed verloopt.
- Openheid naar elkaar en naar ouders.
- We werken volgens de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

De uitwerking van het vierogenprincipe hebben we besproken met de oudercommissie.

Achterwacht

In situaties dat er weinig kinderen bij de bso aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. Als er dagen zijn dat we weinig kinderen verwachten, is er vooraf contact over de invulling van achterwacht. In de meeste gevallen neemt de clustermanager de rol van achterwacht op zich. Het kan ook voorkomen dat een collega achterwacht is. Van tevoren spreken we af hoe en op welke tijden de achterwacht beschikbaar is en op welke afstand van de locatie verblijft. In situaties dat er slechts één beroepskracht bij de bso wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig. Onze bso is gehuisvest in een wijkgebouw. Wij weten welke andere activiteiten er in het gebouw plaatsvinden en wie op welk moment aanwezig is.